

- знать и использовать рациональные примеры конспектирования лекции с активным использованием ОК обучения.

- приложить определенные усилия к более глубокому осмыслению и усвоению (запоминанию) лекционного материала с применением ОК обучения и выработке умения применять их на практике;

- осуществить последующую работу по повторению, систематизации и более прочному усвоению материала с использованием ОК обучения.

Рассмотренные вопросы системы познавательной деятельности по овладению изучаемым материалом и активизации умственных действий посредством ОК обучения позволяют представить целостную модель процесса учебно-познавательной деятельности по овладению изучаемым материалом.

1. Шаталов, В.Ф. Опорные конспекты по кинематике и динамике: кн. Для учителя из опыта работы / В.Ф. Шаталов, В.М. Шейман, А.М. Хайт - М.: Просвещение, 1989 - 143 с.

2. Нечаев Н. Н., Поддубная Т. П. Применение организационно-методической системы В. Ф. Шаталова на ФПК преподавателей вузов / Повышение эффективности психолого-педагогической подготовки преподавателей вузов. — Москва, 1988. — С. 99–109.

З ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ ЕКОЛОГІЇ

Самусь А.І., викладач КІСумДУ

Сьогодні, безперечно, екологічна освіта і виховання є невід'ємним компонентом навчально-виховного процесу в

усіх навчальних закладах. Екологічна освіта - це гуманітарна основа забезпечення екологічної безпеки кожної людини та суспільства загалом. Мета екологічної освіти в сучасних умовах: дати можливість людині зрозуміти складний характер навколишнього середовища, яке є результатом взаємодії його біологічних, фізичних, соціальних, економічних і культурних чинників, сприяти усвідомленню важливості навколишнього середовища для всебічного розвитку.

Отже, пріоритетною має стати така освіта, яка готує студентів до вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем, які стоять перед суспільством, на місцевому, національному та глобальному рівнях на шляху до стійкого розвитку. При цьому знання і уміння повинні підкріплюватись діями, котрі формують навички, власний досвід.

Пропоную деякі методичні прийоми викладання екології, які застосовуються нами на заняттях.

Наприклад, **лекцію інформаційного типу** студент може підготувати самостійно, але така лекція дає можливість економити час: за дві академічні години студент отримує інформацію, на самі тільки пошуки якої довелося б витратити набагато більше часу. Однак основне призначення лекції - це гнучке управління пізнавальною діяльністю студентів, тому актуальніші лекції проблемного типу. Для створення такої лекції викладачу необхідно вказати на наявні в матеріалі проблемні питання, а також створити умови, в яких студент може побачити, сформулювати й вирішити проблему. Наприклад проблема використання пестицидів в Україні, проблема знешкодження і переробки відходів, проблема експлуатації АЕС, ГЕС, ТЕС та інші.

Опорні конспекти-схеми відображають ту мету навчальної дисципліни, тобто послідовність змісту,

порядок значення, зв'язки елементів і частин курсу. Дуже важливо те, що конспекти дають можливість зменшити обсяг формальних знань наголошуючи на провідних ідеях і поняттях. Особливо це актуально сьогодні коли обсяг аудиторних занять зменшується. Конспектами як формату унаочнення навчання можна використовувати для роздаткового матеріалу як на лекції, до лекції і після неї

Активізації пізнавальної діяльності студента сприяє самостійне складання опорного конспекту.

Наприклад, вивчаючи екологічні катастрофи, студенти складають конспект-схему за наступним планом:

1. *Перелік екологічних катастроф (виверження вулканів, падіння на Землю великих метеоритів та ін.);*

2. *Основні причини виникнення екологічних катастроф;*

3. *Класифікація екологічних катастроф за розміром заподіяної шкоди та залежно від фактора збудника;*

4. *Найважливіші наслідки екологічних катастроф;*

5. *Результати.*

Семінари-конференції (теоретична конференція, практична конференція, науково-практична конференція) бажано проводити після вивчення великої теми, розділу або всього курсу.

У доповідях необхідно розкрити, в який спосіб вирішується проблема на практиці і що нового з цього питання пропонує наука. Семінари-конференції сприяють поглибленню вивчення питань дисципліни, обов'язково ілюструються фактичними даними. Запитання, що потребують самостійного обґрунтування відповіді доповідачем, допомагають не боятися аудиторії, формувати вміння вести дискусію.

Складною, але ефективною формою семінарського заняття є заняття у формі гри. Сутність гри полягає у

відтворенні певних елементів предметного і соціального змісту діяльності, моделюванні деяких умов і систем відносин, які є характерними для неї. Гра розгортається на імітаційній моделі, що дозволяє переводити формальні знання в дієві й закріплює за діловими іграми статус активного методу навчання спеціалістів.

У процесі навчання нами застосовуються тренінгові заняття. Базовими методами тренінгу є: групова дискусія, рольова гра в різних модифікаціях та поєднаннях.

НАВЧАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ПРОГРАМ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ

С.В.Осадчий , к.п.н., доцент КІСумДУ

В наш час розширюється процес інформатизації суспільства, тобто збільшується використання інформаційної техніки в усіх галузях господарства, в тому числі і для зберігання та розповсюдження інформації в процесі отримання знань.

Інформаційні технології пронизують всі сфери людської діяльності, і система освіти, як соціальна структура, також відчуває їхній вплив.

Зазначимо , що в освіті, комп'ютерна техніка використовується в наступних напрямках: навчання, виховання, систематизація наукової і методичної інформації, управління колективом викладачів і студентів, наукові дослідження, друкування і тиражування навчальної і методичної літератури. В навчанні вона виконує функції джерела нової інформації; ілюстративного і демонстративного засобу; тренажера для формування